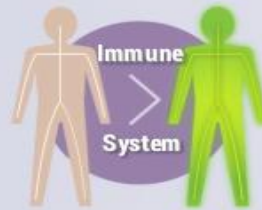
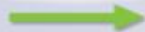

Discover the new ECPC IOP!

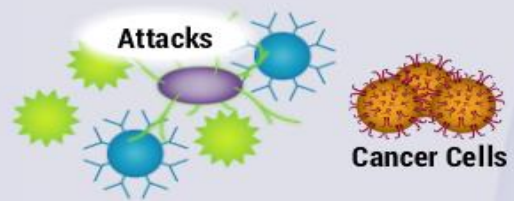
ECPC
IMMUNO
ONCOLOGY
PORTAL

Activates

Attacks

Cancer Cells

Γλωσσάριο Ανοσο-ογκολογίας

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΟΜΟΣΠΟΝΔΙΑ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

ΕΛΛ.Ο.Κ.

Απρίλιος 2016

Εισαγωγή

Το παρόν **Γλωσσάριο Ανοσο-Ογκολογίας** είναι μετάφραση του αντίστοιχου Αγγλικού, που μπορείτε να βρείτε στην **Πύλη Ανοσο-Ογκολογίας** της ECPC-European Cancer Patient Coalition στη διεύθυνση **iop.ecpc.org/glossary**. Το Γλωσσάριο δημιουργήθηκε με σκοπό να δώσει στα μέλη της ECPC και γενικά σε όλους, όσους αναζητούν πληροφορίες για ανοσοθεραπείες στον καρκίνο, τη δυνατότητα να κατανοήσουν τους όρους, που δυνατόν να χρησιμοποιεί ο γιατρός τους ή συναντούν σε κείμενα.

Μέρος της αποστολής της ECPC είναι να ενδυναμώνει τους Ευρωπαίους ασθενείς με καρκίνο μέσω της διάχυσης βασικής πληροφόρησης για τον καρκίνο. Για την επίτευξη αυτού του στόχου, η ECPC εστιάζει σε συγκεκριμένα κενά γνώσης, στα οποία η πανευρωπαϊκή, ολοκληρωμένη και διεπιστημονική προσέγγιση της ECPC παρέχει ουσιαστική αξία για τα μέλη μας. Η Πύλη της Ανοσο-Ογκολογίας δημιουργήθηκε για να καλύψει αυτό το κενό γνώσης, να γίνει η πρώτη Ευρωπαϊκή Διαδικτυακή Πύλη Ενημέρωσης των ασθενών με καρκίνο για την ανοσοθεραπεία στον καρκίνο και τις ανοσο-ογκολογικές θεραπείες.

Η επιστήμη της ανοσο-ογκολογίας εξελίσσεται με ταχείς ρυθμούς τα τελευταία χρόνια - και η εισαγωγή των νέων θεραπειών, που είναι σε θέση να εκμεταλλευθούν τη δύναμη του ανοσοποιητικού συστήματος για την καταπολέμηση του καρκίνου, σηματοδοτεί στροφή στο τρόπο προσέγγισης της θεραπείας πολλών μορφών καρκίνου. Ωστόσο, είναι σημαντικό οι ασθενείς και οι φορείς χάραξης πολιτικής υγείας για τον καρκίνο να κατανοήσουν πώς λειτουργούν οι ανοσοθεραπείες στον καρκίνο και το ρόλο που μπορούν να έχουν στη θεραπεία διαφόρων μορφών καρκίνου.

Η ECPC-European Cancer Patient Coalition δημιούργησε την διαδικτυακή Πύλη Ανοσο-Ογκολογίας για να μπορούν οι Ευρωπαίοι ασθενείς από οποιαδήποτε μορφή καρκίνου, οι περιθάλποντες και οι οικείοι τους να έχουν έγκυρη, πρόσφατη και εύκολα προσβάσιμη πληροφόρηση για την ανοσο-θεραπεία στον καρκίνο, δηλ. θεραπείες που χρησιμοποιούν το ανοσοποιητικό σύστημα για τη καταπολέμηση του καρκίνου. **Το περιεχόμενο της Πύλης Ανοσο-Ογκολογίας της ECPC-European Cancer Patient Coalition επικεντρώνεται στους νέους τύπους θεραπείας του καρκίνου: θεραπείες ανοσο-ογκολογίας**, που έχουν δείξει ελπιδοφόρα αποτελέσματα σε ασθενείς και είναι πλέον διαθέσιμες για τη θεραπεία αριθμού διαφορετικών καρκίνων.

Στη Πύλη Ανοσο-Ογκολογίας της ECPC εκτός από την Αγγλική έκδοση του Γλωσσαρίου, θα βρείτε πληροφόρηση που συνεχώς θα εμπλουτίζεται με νέο αξιόπιστο περιεχόμενο:

- Τον Οδηγό για Ασθενείς με διαδραστική ενημέρωση για την ανοσο-ογκολογία και τις ανοσοθεραπείες στον καρκίνο - **Understanding Cancer Immunotherapy and Immuno-Oncology: A Guide for Patients** (<http://iop.ecpc.org/module2/index.html>)
- Ο Οδηγός για Ασθενείς έχει ήδη μεταφραστεί στην **Ελληνική και την Ιταλική** γλώσσα και σύντομα θα είναι διαθέσιμος **σε περισσότερες Ευρωπαϊκές γλώσσες**, ώστε οι ενδιαφερόμενοι να μπορούν να έχουν την πληροφόρηση στη γλώσσα τους.
- Με την εφαρμογή **Κλινικές Μελέτες – Clinical Trials** (<http://iop.ecpc.org/accessing-i-o/i-o-clinical-trials>) μπορείτε να αναζητήσετε τις κλινικές μελέτες που διεξάγονται πλησιέστερα στην πόλη/χώρα που σας ενδιαφέρει για οποιαδήποτε μορφή καρκίνου και για οποιαδήποτε ιατρική παρέμβαση ή φάρμακο.
- Στην ιστοσελίδα Ενημερωτικό Υλικό – Resources (<http://iop.ecpc.org/resources>) θα βρείτε λεπτομερή ενημέρωση σε Αγγλική γλώσσα για τη πολιτική της ECPC για την ανοσο-ογκολογία καθώς και το φυλλάδιο «Τι είναι η Ανοσο-Ογκολογία;» στην Ελληνική και πολλές άλλες Ευρωπαϊκές γλώσσες. Μπορείτε εύκολα να το ανεβάσετε στον ιστότοπο του συλλόγου σας ή να συνδέσετε τον ιστότοπο σας στην Πύλη της Ανοσο-Ογκολογίας, για εύκολη πρόσβαση των μελών σας. Επίσης θα βρείτε συνδέσμους για τους ιστοτόπους διεθνούς φήμης επιστημονικών φορέων, Ευρωπαϊκών προγραμμάτων, κ.ά. που ασχολούνται συστηματικά με την ανοσο-ογκολογία και τις ανοσοθεραπείες για τον καρκίνο.

Καλή περιήγηση στη Πύλη της Ανοσο-Ογκολογίας,

Καίτη Αποστολίδου

Καίτη Αποστολίδου

Καίτη Αποστολίδου

Πρόεδρος

Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου-ΕΛΛ.Ο.Κ.

34, Φαραντάτων 34 & Μιχαλακοπούλου

11527 Αθήνα

τηλ. : +30-210-234390 κιν. 6977340758

mail: ellok.gr@gmail.com

website: www.ellok.gr (υπό κατασκευή)

Kathi Apostolidis

Vice President ECPC

European Cancer Patient Coalition (ECPC)

40 Rue Montoyer

1000 Brussels-Belgium

Tel: [+32 \(0\) 2 342 01 04](tel:+3223420104)

GSM: [+30-6977340758](tel:+306977340758)

Website: <http://www.ecpc.org>

Follow us on Twitter @cancereu &

on Facebook <https://www.facebook.com/ECPCfb>

Ελληνική Ομοσπονδία Καρκίνου-ΕΛΛ.Ο.Κ.

Φαραντάτων 34 & Μιχαλακοπούλου

11527 Αθήνα

τηλ. : +30-210-3234390

mail: ellok.gr@gmail.com

website: www.ellok.gr (υπό κατασκευή)

Γλωσσάριο Ανοσο-ογκολογίας

Όρος	Περιγραφή
Άδεια κυκλοφορίας	Τα φάρμακα πρέπει να λάβουν έγκριση προτού κυκλοφορήσουν προς πώληση στις διάφορες χώρες. Σε Ευρωπαϊκό επίπεδο, οι άδειες κυκλοφορίας χορηγούνται από τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Φαρμάκων (EMA). Τα φάρμακα μπορούν επίσης να εγκριθούν και από τους εθνικούς φορείς. [15]
Ακτινοθεραπεία	Χρήση ακτινοβολίας υψηλής ενέργειας για την καταστροφή των καρκινικών κυττάρων ή τη συρρίκνωση των όγκων. Συχνά η ακτινοβολήση πραγματοποιείται μέσω ακτινολογικού εξοπλισμού ή μέσω εσωτερικών ραδιενεργών εμφυτευμάτων.[3]
Ανακάλυψη φαρμάκου	Η διαδικασία μέσω της οποίας εντοπίζονται στο εργαστήριο τα πιθανά νέα φάρμακα. Στη συνέχεια τα φάρμακα αυτά ερευνώνται σε ζώα και κατόπιν στον άνθρωπο σε κλινικές δοκιμές. [8] [9]
Αναστολείς ανοσολογικών σημείων ελέγχου	Φάρμακα τα οποία αναστέλλουν την ενεργοποίηση συγκεκριμένων οδών ανοσολογικών σημείων ελέγχου.[6] Αναφέρονται, επίσης, ως ανοσο-ογκολογικές θεραπείες.
Ανεπιθύμητες ενέργειες που σχετίζονται με το ανοσοποιητικό	Οι ανεπιθύμητες ενέργειες που ενδέχεται να εμφανιστούν με τις ανοσο-ογκολογικές αντικαρκινικές θεραπείες εξαιτίας της υπερδιέγερσης του ανοσοποιητικού. Οι ανεπιθύμητες ενέργειες που σχετίζονται με το ανοσοποιητικό διαφέρουν ανάλογα με το φάρμακο που χορηγείται και την ανταπόκριση που εμφανίζει κάθε ασθενής.
Ανοσοθεραπεία	Τύπος αντικαρκινικής θεραπείας που επικεντρώνεται στη χρήση του ανοσοποιητικού συστήματος του οργανισμού για την καταπολέμηση του καρκίνου. Είναι γνωστή και ως ανοσο-ογκολογία.[6]
Ανοσολογικές εξετάσεις	Ένας τύπος εργαστηριακών εξετάσεων μέσω των οποίων αξιολογείται η ισχύς του ανοσοποιητικού.[13]
Ανοσολογική ανταπόκριση	Η αλληλουχία των γεγονότων που λαμβάνουν χώρα στον οργανισμό για την υπεράσπισή του από «εισβολείς» όπως τα βακτήρια, οι ιοί και τα καρκινικά κύτταρα. Η ανοσολογική ανταπόκριση οφείλεται στη δράση των κυττάρων του ανοσοποιητικού.[3] Βλέπε: Κύτταρα του ανοσοποιητικού.

Ανοσολογική διαφυγή	Η ικανότητα των καρκινικών κυττάρων να αποφεύγουν τα κύτταρα του ανοσοποιητικού και την εκδήλωση ανοσολογικής ανταπόκρισης εναντίον τους. Αυτό μπορεί να συμβεί τόσο πριν, όσο και μετά την εμφάνιση του όγκου.[12]
Ανοσοποιητικό σύστημα	Ένα δίκτυο οργάνων, κυττάρων και μορίων που βοηθούν στην άμυνα του οργανισμού ενάντια σε κινδύνους ή «εισβολείς» όπως τα βακτήρια, οι ιοί και τα καρκινικά κύτταρα.[4]
Αντιγόνο	Κάθε ουσία που προκαλεί την αντίδραση του ανοσοποιητικού. Τα αντιγόνα μπορεί να περιλαμβάνουν πρωτεΐνες επάνω σε βακτήρια, ιούς και καρκινικά κύτταρα.[3] [4]
Αντιγονοπαρουσιαστικά κύτταρα	Κύτταρα τα οποία εγκολπώνουν τα επιβλαβή αντιγόνα στον οργανισμό και τα παρουσιάζουν στα Τ-κύτταρα, ξεκινώντας έτσι την ανοσολογική ανταπόκριση.[6]
Αντικαρκινική ανταπόκριση	Ανοσολογική ανταπόκριση που οδηγεί στην καταστροφή των καρκινικών κυττάρων.[5]
Αντικαρκινική δράση	Η ικανότητα μίας θεραπείας να μειώνει τον αριθμό των καρκινικών κυττάρων ή το μέγεθος ενός όγκου.
Αντινεοπλασματική ανταπόκριση	Ανοσολογική ανταπόκριση που οδηγεί στην καταστροφή των καρκινικών κυττάρων.[5] Βλέπε: αντικαρκινική ανταπόκριση.
Αντισώματα	Πρωτεΐνες οι οποίες παράγονται από τα Β-κύτταρα και συνδέονται σε ειδικά αντιγόνα στην επιφάνεια επιβλαβών κυττάρων στον οργανισμό. Τα αντισώματα «σημαδεύουν» αυτά τα επιβλαβή κύτταρα προκειμένου να τα καταστρέψουν τα κύτταρα του ανοσοποιητικού. Πρόκειται για μία σημαντική διαδικασία του ανοσοποιητικού, αν και αντισώματα μπορούν επίσης να παραχθούν στο εργαστήριο. [3] [4]
Απεικονιστική εξέταση	Εξέταση η οποία χρησιμοποιεί ακτίνες Χ, μαγνήτες, ηχητικά κύματα ή ραδιοϊσότοπα για τη δημιουργία εικόνων των εσωτερικών δομών του οργανισμού. Οι απεικονιστικές εξετάσεις χρησιμοποιούνται για την ανίχνευση ή τη σταδιοποίηση του καρκίνου. [2] Βλέπε: διάγνωση
Β-κύτταρα	Κύτταρα του ανοσοποιητικού που είναι υπεύθυνα για την παραγωγή αντισωμάτων για συγκεκριμένα αντιγόνα. [6]
Δενδριτικό κύτταρο	Ένας τύπος αντιγονοπαρουσιαστικού κυττάρου. Δεσμεύει αντιγόνα και τα παρουσιάζει στα Τ-κύτταρα προκαλώντας την ενεργοποίησή τους. Τα δενδριτικά κύτταρα ρυθμίζουν επίσης άλλα κύτταρα του ανοσοποιητικού. [3] [6]

Διαβιβαστής	Ένας οργανισμός που μεταδίδει ένα παθογόνο όπως ένα βακτήριο ή έναν ιό.[3]
Διάγνωση	Η χρήση συμπτωμάτων, σημείων και ιατρικών εξετάσεων προκειμένου να καθοριστεί εάν κάποιος πάσχει από καρκίνο ή κάποια άλλη νόσο. Στους περισσότερους τύπους καρκίνου απαιτείται η διενέργεια βιοψίας για να επιβεβαιωθεί η διάγνωση. [2] [3]
Εμβόλιο	Μία ουσία που χορηγείται με ένεση και διεγείρει το ανοσοποιητικό προκειμένου να καταστρέψει βακτήρια, ιούς ή όγκους. Η κύρια λειτουργία τους είναι να δημιουργούν κύτταρα μνήμης για την καταπολέμηση νόσων στο μέλλον.[3]
Ένδειξη	Οι συγκεκριμένες νόσοι ή καταστάσεις για τις οποίες μπορεί να χρησιμοποιηθεί ένα δεδομένο φάρμακο. Τα φάρμακα ενδέχεται να έχουν περισσότερες από μία ενδείξεις, δηλαδή να υπάρχουν περισσότερες από μία νόσοι για τις οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν. Βλέπε: επισήμανση και ρυθμιστική έγκριση.
Ενδοφλέβιο	Ένα φάρμακο ή υγρό το οποίο χορηγείται στον οργανισμό μέσω μίας βελόνας ή ενός καθετήρα που εισάγεται σε μία φλέβα, επιτρέποντας την άμεση πρόσβαση στην κυκλοφορία του αίματος.[14]
Ενεργοποιημένα Τ-κύτταρα	Τα Τ-κύτταρα ενεργοποιούνται όταν έρχονται σε επαφή με τα αντιγόνα που υπάρχουν στην επιφάνεια των καρκινικών κυττάρων .[1]
Εξέλιξη του καρκίνου	Η εξάπλωση των καρκινικών κυττάρων από την αρχική εστία του όγκου σε άλλα σημεία του οργανισμού.
Επισήμανση	Βλέπε: ένδειξη
Ιντερλευκίνες	Πρωτεΐνες που παράγονται από τα Τ-κύτταρα και ρυθμίζουν την παραγωγή των κυττάρων του ανοσοποιητικού και των κυτταροκινών. Ορισμένες ιντερλευκίνες μπορούν να παραχθούν και στο εργαστήριο.[4]
Ιντερφερόνες	Ένας τύπος κυτταροκινών που ενισχύουν την ικανότητα ορισμένων κυττάρων του ανοσοποιητικού να επιτίθενται σε εισβολείς όπως οι ιοί ή τα καρκινικά κύτταρα. Μπορούν επίσης να παραχθούν στο εργαστήριο. [4] [6]
Ισορροπία	Η κατάσταση της εξισορρόπησης δύο αντιθέτων δυνάμεων, στην προκειμένη περίπτωση του ανοσοποιητικού και των καρκινικών κυττάρων.

Καρκινικά κύτταρα	Κύτταρα των οποίων το DNA έχει υποστεί βλάβη οδηγώντας σε μη φυσιολογική κυτταρική ανάπτυξη και διαίρεση. Τα νέα καρκινικά κύτταρα αναπτύσσονται ανεξέλεγκτα και τα παλαιά καρκινικά κύτταρα δεν πεθαίνουν τη στιγμή που θα έπρεπε. Οι περισσότεροι τύποι καρκινικών κυττάρων σχηματίζουν μία μάζα που ονομάζεται όγκος. Αυτά τα καρκινικά κύτταρα μπορεί να εξαπλωθούν σε άλλα σημεία του οργανισμού. [2] [3] [6] Βλέπε: όγκος.
Κλινική δοκιμή	Έρευνα η οποία χρησιμοποιεί εθελοντές για να μελετήσει την αποτελεσματικότητα και την ασφάλεια νέων παρεμβάσεων όπως προσυμπτωματικοί έλεγχοι, διαδικασίες πρόληψης, διαγνώσεις ή θεραπείες. Οι κλινικές δοκιμές αποτελούν σημαντικό κομμάτι της ιατρικής έρευνας και τη βάση για την έγκριση όλων των νέων θεραπειών. [3] [4]
Κύτταρα μνήμης	Ορισμένοι τύποι Τ-κυττάρων και Β-κυττάρων εξακολουθούν να υπάρχουν και μετά την αντιμετώπιση της λοίμωξης. «Θυμούνται» συγκεκριμένα αντιγόνα και, σε περίπτωση επανέκθεσης, μπορούν να πολλαπλασιαστούν γρήγορα και να δημιουργήσουν ανοσολογική ανταπόκριση. Αυτή η δεύτερη ανταπόκριση είναι ταχύτερη και πιο αποτελεσματική από την αρχική ανοσολογική ανταπόκριση. [3] [6]
Κύτταρα του ανοσοποιητικού	Τα κύτταρα του ανοσοποιητικού που υπερασπίζονται τον οργανισμό ενάντια στις νόσους και τους ξένους εισβολείς. Περιλαμβάνουν τα Β-κύτταρα, τα Τ-κύτταρα, τα λευκά αιμοσφαίρια και άλλα. [6]
Κυτταροκίνες	Αγγελιοφόρα μόρια που βοηθούν στον έλεγχο της δραστηριότητας και της ανάπτυξης των κυττάρων του ανοσοποιητικού. Μπορούν να παραχθούν είτε στο εργαστήριο, είτε φυσικά από τα κύτταρα του ανοσοποιητικού. [3] [4] [6]
Λευκά αιμοσφαίρια	Τα λευκά αιμοσφαίρια παράγονται στο μυελό των οστών και βοηθούν στην άμυνα του οργανισμού ενάντια στις λοιμώξεις και τις νόσους. Υπάρχουν πολλοί τύποι όπως τα Τ-κύτταρα, τα ουδετερόφιλα και τα μακροφάγα. Ορισμένες αντικαρκινικές θεραπείες (όπως η χημειοθεραπεία) μπορούν να μειώσουν τον αριθμό αυτών των κυττάρων. [3] [4]
Μακροχρόνια επιβίωση	Η δυνατότητα να ζήσει κάποιος αρκετά χρόνια. Βλέπε: επιβίωση
Μετάλλαξη	Κάθε μεταβολή στο γενετικό υλικό (DNA) του κυττάρου. Μπορεί να συμβεί κατά τη φυσιολογική διαίρεση του κυττάρου ή εξαιτίας περιβαλλοντικών παραγόντων και ενδέχεται να οδηγήσει ή να μην οδηγήσει σε βλάβη και εμφάνιση νόσου. [3]

Μη ειδική διέγερση του ανοσοποιητικού	Ανοσοθεραπείες οι οποίες δεν στοχεύουν ειδικά στα καρκινικά κύτταρα, αλλά διεγείρουν γενικότερα το ανοσοποιητικό. Ορισμένες φορές αυτό μπορεί να οδηγήσει σε καλύτερη ανταπόκριση ενάντια στα καρκινικά κύτταρα. [16] Βλέπε: κυτταροκίνες, ιντερλευκίνες και ιντερφερόνες.
Μονοκλωνικά αντισώματα	Τα μονοκλωνικά αντισώματα είναι πρωτεΐνες που έχουν σχεδιαστεί στο εργαστήριο και στοχεύουν σε συγκεκριμένα αντιγόνα που βρίσκονται στην επιφάνεια των καρκινικών κυττάρων. Τα αντισώματα βρίσκουν τα αντιγόνα-στόχο και επιστρατεύουν τα κύτταρα του ανοσοποιητικού ώστε να τους επιτεθούν. Μπορούν επίσης να χρησιμοποιηθούν για να μεταφέρουν φάρμακα, ακτινοβολία ή άλλες θεραπείες κατευθείαν στον όγκο. [3] [4]
Όγκος	Μία μάζα που αποτελείται από κύτταρα με μη φυσιολογική ανάπτυξη. Ένας όγκος ονομάζεται κακοήθης όταν είναι καρκινικός, ενώ ένας μη καρκινικός όγκος ονομάζεται καλοήθης. Παρόλα αυτά, δεν σχηματίζονται όγκοι σε όλους τους τύπους καρκίνου π.χ. καρκίνοι του αίματος.[2]
Οδοί ανοσολογικών σημείων ελέγχου	Ένα σύστημα που αποτελείται από ελέγχους και ισορροπίες που μπορούν να αποτρέπουν την υπερ-ενεργοποίηση του ανοσοποιητικού. Κάθε ανοσολογική ανταπόκριση έχει πολλές διαφορετικές οδούς που λειτουργούν σε διαφορετικές χρονικές στιγμές και επιτρέπουν αυτή τη ρύθμιση.[6] Βλέπε: οδοί.
Οδός	Μία αλληλουχία βιοχημικών αντιδράσεων τις οποίες χρησιμοποιεί ο οργανισμός για να μετατρέψει μία ουσία σε μία άλλη. Για παράδειγμα, οι ανοσολογικές οδοί χρησιμοποιούνται για την «απενεργοποίηση» ή την «ενεργοποίηση» του ανοσοποιητικού και τη ρύθμισή του ανάλογα με τις ανάγκες. [3] Βλέπε: οδοί ανοσολογικών σημείων ελέγχου.
Ορμονική θεραπεία	Ένας τύπος αντικαρκινικής θεραπείας κατά την οποία χορηγούνται φάρμακα που επιδρούν στην παραγωγή ή τη λειτουργία των ορμονών.[2] Χρησιμοποιείται για τη θανάτωση ή την επιβράδυνση της ανάπτυξης των καρκινικών κυττάρων που εξαρτώνται από συγκεκριμένες ορμόνες. Κατά την ορμονική θεραπεία μπορεί επίσης να πραγματοποιηθεί χειρουργική αφαίρεση συγκεκριμένων αδένων που παράγουν ορμόνες.
Όψιμη δράση	Σε αντίθεση με τις παραδοσιακές αντικαρκινικές θεραπείες, στις ανοσο-ογκολογικές θεραπείες ο χρόνος από τη χορήγηση της θεραπείας έως την εκδήλωση της αντικαρκινικής δράσης ενδέχεται να είναι μεγαλύτερος. Αυτό συμβαίνει διότι η θεραπεία δεν δρα απευθείας στον όγκο, αλλά χρειάζεται χρόνος έως ότου εκδηλωθεί η δράση προκειμένου να αναπτυχθούν και να προσαρμοστούν τα κύτταρα του ανοσοποιητικού.

Παθητική μεταφορά κυττάρων	Τεχνική με την οποία πραγματοποιείται μεταφορά εργαστηριακά προσαρμοσμένων ανοσολογικών κυττάρων σε ασθενείς, για παράδειγμα Τ-κύτταρα με χημειοκίτους αντιγονικούς υποδοχείς (CAR).[3]
Παθογόνο	Κάτι που οδηγεί σε νόσηση, όπως τα βακτήρια ή οι ιοί.[3]
Ποσοστό επιβίωσης	Το ποσοστό των ατόμων που έχουν επιβιώσει από τον καρκίνο για ένα καθορισμένο χρονικό διάστημα, π.χ. ποσοστά επιβίωσης στα 5 έτη και στα 10 έτη.
Πρόσβαση	Όρος ο οποίος χρησιμοποιείται για να περιγράψει την απόφαση να καταστεί ένα φάρμακο (ή μία τεχνολογία) διαθέσιμη στους ασθενείς. Οι αποφάσεις που αφορούν την πρόσβαση στα φάρμακα λαμβάνονται σε πολλά διαφορετικά επίπεδα. Βλέπε: αποφάσεις χρηματοδότησης, τιμολόγηση και αποζημίωση.
Ρυθμιστική έγκριση	Όλα τα φάρμακα πρέπει να εγκριθούν από ένα ρυθμιστικό φορέα προτού χρησιμοποιηθούν. Οι ρυθμιστικοί φορείς αξιολογούν ανεξάρτητα τα δεδομένα των κλινικών δοκιμών για κάθε νέο φάρμακο για να διαπιστώσουν εάν είναι ασφαλές και αποτελεσματικό για να δοθεί σε ασθενείς. Οι μεγαλύτεροι ρυθμιστικοί φορείς είναι ο Ευρωπαϊκός Οργανισμός Φαρμάκων (EMA) στην Ευρώπη και ο Οργανισμός Τροφίμων και Φαρμάκων (FDA) στις Ηνωμένες Πολιτείες. Κάθε χώρα μπορεί επίσης να έχει τις δικές ρυθμιστικές αρχές.[17]
Στοχευμένη θεραπεία	Ένας τύπος αντικαρκινικής θεραπείας που μπορεί να στοχεύσει σε καρκινικά κύτταρα με συγκεκριμένα χαρακτηριστικά (π.χ. αντιγόνα ή γονίδια).[2]
Τιμολόγηση και αποζημίωση	Οι ρυθμιστικές διαδικασίες με τις οποίες καθορίζεται η τιμή των ιατρικών υπηρεσιών και των θεραπειών σε μία χώρα (τιμολόγηση), και ο βαθμός στον οποίο αυτό το κόστος καλύπτεται και από ποιον (αποζημίωση). Για παράδειγμα, το κόστος των φαρμάκων ενδέχεται να καλύπτεται εξ' ολοκλήρου από τους φορείς κοινωνικής ασφάλισης, ή να συμμετέχει κατά ένα μέρος και το άτομο. Οι διαδικασίες τιμολόγησης και αποζημίωσης είναι ειδικές σε κάθε Κράτος-Μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.
Τ-κύτταρα	Κύτταρα του ανοσοποιητικού τα οποία μπορούν να προσαρμόζονται και να αναγνωρίζουν συγκεκριμένα αντιγόνα όταν αυτά παρουσιαστούν. Πρόκειται για έναν τύπο λευκών αιμοσφαιρίων τα οποία, μόλις ενεργοποιηθούν, αναζητούν και καταστρέφουν τα παθογόνα-εισβολείς όπως τα καρκινικά κύτταρα. [3] [6]

T-κύτταρα με χημειοθεραπευτικούς υποδοχείς (CAR T-κύτταρα)	Ένας τύπος T-κυττάρων που παράγονται στο εργαστήριο και χρησιμοποιούνται στην παθητική μεταφορά κυττάρων. Είναι εφοδιασμένα με ειδικούς υποδοχείς που ονομάζονται χημειοθεραπευτικοί υποδοχείς (CAR), οι οποίοι αναγνωρίζουν συγκεκριμένες πρωτεΐνες στα καρκινικά κύτταρα επιτρέποντας την καταστροφή τους. [4] Βλέπε: παθητική μεταφορά κυττάρων.
Φυσικά φονικά κύτταρα	Τύπος λευκών αιμοσφαιρίων τα οποία έχουν την ικανότητα να θανατώνουν κύτταρα που έχουν μολυνθεί από ιό ή καρκινικά κύτταρα. Επίσης, επικοινωνούν με τα T-κύτταρα για τη ρύθμιση της ανταπόκρισής τους. [6]
Χημειοθεραπεία	Ένας τύπος αντικαρκινικής θεραπείας στην οποία χρησιμοποιούνται φάρμακα για να παρεμποδιστεί η λειτουργία των καρκινικών κυττάρων και να θανατωθούν. Μπορεί να χορηγηθεί παράλληλα με χειρουργική επέμβαση ή ακτινοβολία. [3] [7]

[1]. National Institute of Allergy and Infectious Disease. Immune system: Immune cells. 2014. <http://www.niaid.nih.gov/topics/immuneSystem/Pages/immuneCells.aspx>.

[2]. American Cancer Society. Glossary. 2015. <http://www.cancer.org/cancer/cancerglossary/index>.

[3]. Cancer Research Institute. Glossary. 2015. <http://www.cancerresearch.org/glossary>.

[4]. Cancer Research Institute. I'm the answer to Cancer: Immunoglossary. 2015. <http://www.theanswertocancer.org/online-patient-resources/cancer-immunotherapy-glossary>.

[5]. Nature. Tumour immunology and immunotherapy. 2015 <http://www.nature.com/reviews/focus/tumourimmunology/index.html>.

[6]. Society for Immunotherapy of Cancer. Patient Resource Cancer Guide: Understanding Cancer Immunotherapy. 2014. <https://www.sitcancer.org/UserFiles/file/understanding-cancer-immunotherapy-patient-guide-2014.pdf>.

[7]. AdvancedBC.org. Welcome to Advanced BC.org 2015. <http://advancedbc.org/>.

[8]. Nature. Nature.com Subject Areas : Drug Discovery. 2015. <http://www.nature.com/subjects/drug-discovery>.

[9]. Scientific American. Cost to develop new pharmaceutical drug now exceeds \$2.5B. 2014. <http://www.scientificamerican.com/article/cost-to-develop-new-pharmaceutical-drug-now-exceeds-2-5b/>.

[10]. Cancer Research UK. What is NICE and how does it work? 2015. <http://www.cancerresearchuk.org/about-cancer/cancers-in-general/cancer-questions/what-is-nice-and-how-does-it-work>.

- [11]. Medscape. How to Treat Side Effects of New Cancer Immunotherapies. 2015. <http://www.medscape.com/viewarticle/844264>.
- [12]. Igney FH and Krammer PH. Immune escape of tumors: apoptosis resistance and tumor counterattack. J Leukoc Biol 2002;**71**(907-20).
- [13]. Immune Deficiency Foundation. Laboratory tests. 2015. <http://primaryimmune.org/about-primary-immunodeficiencies/relevant-info/laboratory-tests/>.
- [14]. US national Library of Medicine. Medical Encyclopedia: Intravenous. 2011. <https://www.nlm.nih.gov/medlineplus/ency/article/002383.htm>.
- [15]. European Medicines Agency. Central authorisation of medicines. 2015. http://www.ema.europa.eu/ema/index.jsp?curl=pages/about_us/general/general_content_000109.jsp.
- [16]. American Cancer Society. Non-specific cancer immunotherapies and adjuvants. 2015. <http://www.cancer.org/treatment/treatmentsandsideeffects/treatmenttypes/immunotherapy/cancer-immunotherapy-nonspecific-immunotherapies>.
- [17]. Kashyap UN, Gupta V, Raghunandan HV. Comparison of Drug Approval Process in United States and Europe. J Pharm Sci & Res 2013;**5**(6):131-6.